

*До народните представители,
членове на Комисия по бюджет и финанси и
Комисията за прякото участие на гражданите
и взаимодействието с гражданското общество*

51. Народно събрание

СТАНОВИЩЕ

ОТ СЪВЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО, КОНСУЛТАТИВЕН ОРГАН КЪМ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ОТНОСНО: Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г.

Вносител: Министерски съвет, Входящ номер: 51-502-01-65

Внесено: 13.11.2025 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Съветът за развитие на гражданското общество (СРГО) е създаден на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) и съобразно правомощията му по чл. 4, ал. 4, т. 1 от ЗЮЛНЦ изразява своето становище във връзка с проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г.

На първо място бихме искали да изразим две принципни критики свързани с процеса по разработване на законопроекта:

1. Недостатъчно време за обществена консултация и предоставяне на становища

Наложилото се като практика намаляване на срока за обществена консултация и предоставяне на становища от страна на гражданския сектор от 4 дни през 2021 г. до 1 ден през 2024 и през тази година отчитаме като органичаване на правото на пълноценно участие на гражданите и гражданските организации в бюджетната процедура. Бюджетната процедура би следвало да се осъществява при най-висок стандарт за предвидимост, прозрачност и ангажиране на заинтересованите страни. В този смисъл с тревога отбелязваме липсата на одобрение от страна на Националния съвет за тристранно сътрудничество, който е основен

инструмент за диалог със социалните партньори. Също така следва да отбележим, че независимо от особения характер на Закона за държавния бюджет в нормативния ред той не би следвало да се разглежда като изключен от обхвата на чл. 26 от Закона за нормативните актове и в този смисъл в процеса на обсъждането му следва да бъде осигурен срок за предоставяне на становища не по-кратък от 30 дни. Това ще позволи пълноценен диалог.

2. Липса на достатъчна информация за осигуряване на предвидимост и пълноценно участие на гражданския сектор в обсъждане на законопроекта

Публикуването в рамките на бюджетната процедура единствено на проекта на Закон за държавния бюджет и общата актуализирана бюджетна прогноза не дава възможност да се добие представа за промените и състоянието в детайл на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет и в този смисъл да бъдат предоставени компетентни становища от гражданския сектор по ключови хоризонтални и секторни политики.

Считаме, че в процеса на обществени консултации следва да бъдат предоставени и проектобюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, които към настоящия момент стават известни едва след внасянето на пакета документи в Народно събрание след приемане в Министерски съвет. Това значително ограничава възможността за участие и намалява времето за даване на становище от страна на гражданския сектор.

По отношение на съдържанието на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г.

С оглед на стартирането на работата на Съвета за развитие на гражданското общество и предстоящото разработване на Стратегия за подкрепа на развитието на гражданските организации и финансов механизъм за подкрепа на обществено значими проекти на юридически лица с нестопанска цел в обществена полза по смисъла на чл. 4, ал. 4, т. 7 от ЗЮЛНЦ, считаме, че в бюджета на Министерски съвет в бюджетна програма “Координация и мониторинг на хоризонтални политики” следва да бъдат предвидени средства за осигуряване на подкрепа за ЮЛНЦ. Чл. 4, ал.4, т.7 от ЗЮЛНЦ изисква предвиждането и разходването на такива средства и считаме, че размерът им следва да е най-малко един милион лева - размер посочван многократно от представители на администрацията.

Аналогично изискване е налице и в чл.6е от Закона за защита от домашното насилие. Същият изисква залагане в Закона за държавния бюджет на финансиране на програми за превенция на домашното насилие и специализирани услуги за защита, помощ и подкрепа на лица, пострадали от домашно насилие и в риск.

Членове на Съвета за развитие на гражданското общество:

Български център за нестопанско право

Фондация „Заедно в час“

Сдружение „Български дарителски форум“

Сдружение „Български Хелзинкски комитет“

Фондация „Работилница за граждански инициативи“

Сдружение „Асоциация на европейските журналисти-България“

Фондация „Антикорупционен фонд“

Българска фондация “Биоразнообразие”

Сдружение „Национален младежки форум“

Сдружение „Форум гражданско участие“

Фондация „Български фонд за жените“

Сдружение „Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“

Фондация „Карин дом“

Фондация „За нашите деца“

